

Patentu valde

2023

PUBLISKAIS

PĀRSKATS

Rīga
2024

Saturs

PĀRSKATĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	4
PRIEKŠVārds	6
1. PAMATINFORMĀCIJA	8
1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS	8
1.2. FUNKCIJAS UN UZDEVUMI	9
1.3. DARBĪBAS STRATĒGIJA	10
1.4. GALVENIE SASNIEGUMU RĀDĪTĀJI UN TO IZPILDE	12
1.5. PĀRSKATA GADA PRIORITĀTES	16
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI 2023. GADĀ	18
2.1. FINANŠU RESURSI	18
2.2. SNIEGTIE PAKALPOJUMI	19
2.2.1. Patenti	20
2.2.2. Preču zīmes	21
2.2.3. Dizainparaugi	23
2.2.4. Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību	24
2.2.5. Specializēta informācijas krājuma veidošana	32
2.2.6. Personu pārstāvība	32
2.2.7. Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome	33
2.3. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	33
2.3.1. Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbība	34
2.3.2. Pasaulē intelektuālā īpašuma organizācija	35
2.3.3. Eiropas Patentu iestāde	36
2.3.4. Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs	37
2.4. KVALITĀTES UN RISKU VADĪBA	39
3. PERSONĀLS	41
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	44
5. 2024. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	47

Lietotie saīsinājumi

Bibliotēka	Patentu valdes bibliotēka
DAS	WIPO digitālās piekļuves pakalpojums <i>Digital Access Service</i>
EPI	Eiropas Patentu iestāde
EPO	Eiropas Patentu organizācija
ES	Eiropas Savienība
EUIPO	Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs
Junior Achievement	Biedrība " <i>Junior Achievement Latvia</i> "
KVS	Kvalitātes vadības sistēma
MK	Ministru kabinets
MVU	Mazais un vidējais uzņēmums
Observatorija	Eiropas Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu novērošanas centrs
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
PATLIB	Eiropas Patentu iestādes Patentu informācijas centrs
PAS	Papildu aizsardzības sertifikāts
PCT	Patentu kooperācijas līgums (<i>Patent Cooperation Treaty</i>)
RĪAP	Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome
NEVIS	Valsts informācijas sistēma "Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēma"

Lietotie saīsinājumi

SMU	Skolēnu mācību uzņēmums
Stratēģija	Patentu valdes darbības stratēģija 2022. - 2026. gadam
TM	Latvijas Republikas Tieslietu ministrija
UANIPIO	Ukrainas Intelektuālā īpašuma un inovāciju birojs
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VID	Valsts ieņēmumu dienests
WIPO	Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija

Priekšvārds

Patentu valdes pamatdarbība ir rūpnieciskā īpašuma reģistrēšana Latvijā, tomēr svarīgi uzsvērt, ka iestādes funkcijas un uzdevumus būtu grūti īstenot bez sabiedrības informēšanas par mūsu darbu un tā rezultātiem. Ikgadējais publiskais pārskats ir viens no veidiem, kā koncentrēti, bet vienlaikus arī detalizēti iepazīstināt ikvienu ar aizvadītā gadā paveikto un sasniegumiem, kā arī turpmākajiem plāniem. Pārskats nav tikai cipari, tabulas un grafiki - tas ir arī atskats uz sociāli atbildīgu projektu un aktivitāšu īstenošanu, Patentu valdes pozīciju stiprināšanu kā vietējā, tā arī starptautiskā mērogā.

Visbeidzot, un, iespējams, vissvarīgākais - ikgadējais publiskais pārskats nav tikai atskaites dokuments par iestādi, tas ir atskats uz aptuveni 60 cilvēku komandu - Patentu valdes darbinieku - jomas profesionāļu un ekspertu ikdienu, viņu ieguldīto darbu, laiku un enerģiju, lai sasniegtu pēc iespējas labākus rezultātus intelektuālā īpašuma jomas attīstībā Latvijā.

Aizvadītais darba gads liecina, ka sabiedrība ir atguvusies no pandēmijas, un to atspoguļo saņemto rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrēšanas pieteikumu skaits. Latvija var lepoties arī ar uzņēmumiem, kas savas iespējas saskata ārpus valsts robežām, jo stabili pieaug arī ES pieteikto preču zīmju skaits. Šie pozitīvie rādītāji ir apliecinājums tam, ka sabiedrība arvien vairāk apzinās sava intelektuālā īpašuma nozīmi un garantijas, kā arī iespējas, ko dod tā reģistrācija un attiecīgi - aizsardzība.

Kopš 2023. gada 1. jūnija ES ir ieviesta vienota spēka Eiropas patenta sistēma, nodrošinot patentaizsardzību katrā ES dalībvalstī, kas ir pievienojusies šai sistēmai. Tas mazina rūpes arī Latvijas patentu pieteicējiem, kuriem vairs nav nepieciešams reģistrēt savu patentu katrā valstī, tādējādi ietaupot gan laiku, gan finanšu resursus. Pagājušajā gadā Patentu valde arīdzan turpināja aktīvi ieviest informācijas tehnoloģiju (IT) attīstības projektus, tai skaitā pievienojoties starptautiskajam intelektuālā īpašuma blokķēdes tīklam, un mēs neplānojam apstāties, bet gan vēl aktīvāk turpināt IT sistēmu modernizāciju, kas uzlabos pakalpojumu sniegšanu arī mūsu klientiem.

Lai nostiprinātu pozīcijas starptautiskā līmenī, svarīga ir dalība starptautiskajās intelektuālā īpašuma organizācijās, un 2023. gads šajā ziņā bija ļoti aktīvs, Patentu valdes ekspertiem piedaloties darba grupu un ekspertu sanāksmēs, kā arī iesaistoties stratēģiski svarīgu dokumentu izstrādē.

Šis gads viennozīmīgi būs tikpat aktīvs - veicināsim rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrēšanu, kā arī turpināsim sabiedrības izglītošanu un informēšanu par reģistrācijas priekšrocībām un tiesību aizsardzības nozīmi. Iesaistoties starptautiskajās aktivitātēs, piedalīsimies OECD organizācijas īstenotajā Latvijas intelektuālā īpašuma sistēmas izpētes projektā, kā arī stiprināsim sistēmu, iesaistoties EUIPO Stratēģiskā plāna 2030 un citu nozīmīgu dokumentu izstrādē un ieviešanā. Dalība starptautiskos pasākumos ir ne tikai iespēja dalīties pieredzē un pašiem iegūt jaunas zināšanas, bet arī pārliecinoši spert soļus uz Patentu valdes galveno stratēģisko mērķi - būt vadošajam atbalsta un kompetences centram rūpnieciskā īpašuma tiesību jomā.

Agris Batalauskis

direktors

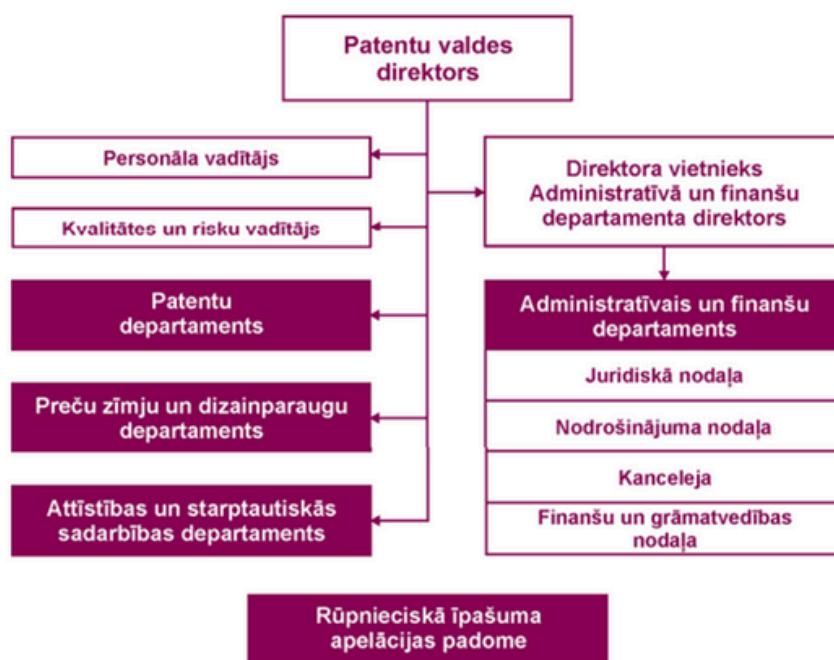
1. Pamatinformācija

1.1. IESTĀDES JURIDISKAIS STATUSS

Patentu valde ir tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras galvenais uzdevums ir nodrošināt rūpnieciskā īpašuma reģistrēšanu Latvijā saskaņā ar Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Patentu valde izveidota 1992. gadā un darbojas saskaņā ar MK 2015. gada 15. decembra noteikumiem Nr.720 "Patentu valdes nolikums".

Patentu valdes darbu vada Patentu valdes direktors. Direktors nosaka Patentu valdes struktūru, katras struktūrvienības funkcijas un padotību.

Patentu valdes struktūras shēma

1.attēls

Patentu valdes direktora tiešā pakļautībā ir:

- direktora vietnieks/Administratīvā un finanšu departamenta direktors, kura tiešā pakļautībā ir Administratīvais un finanšu departaments;
- Patentu departaments;
- Preču zīmju un dizainparaugu departaments;
- Attīstības un starptautiskās sadarbības departaments;
- kvalitātes un risku vadītājs;
- personāla vadītājs.

1.2. FUNKCIJAS UN UZDEVUMI

Patentu valdes darbības mērķis ir īstenot valsts politiku rūpnieciskā īpašuma, īpaši izgudrojumu, preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju tiesiskās aizsardzības jomā.

Patentu valdei ir šādas funkcijas:

- reģistrēt rūpnieciskā īpašuma objektus - izgudrojumu patentus (ieskaitot PAS zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), preču zīmes, dizainparaugus un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfijas – un uzturēt attiecīgos reģistrus;
- sabiedrībā un valstī kopumā veicināt izpratni par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību un stiprināt tā vērtību;
- īstenot Latvijai saistošos starptautiskajos līgumos paredzētās valsts rūpnieciskā īpašuma iestādes funkcijas;
- sniegt informācijas pakalpojumus rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības jomā un veidot specializētu informācijas krājumu.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, Patentu valde:

- pieņem un izskata juridisko un fizisko personu pieteikumus izgudrojumu, preču zīmju, dizainparaugu un pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju tiesiskajai aizsardzībai;
- uztur Patentu reģistru (kas ietver arī PAS zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem), Preču zīmju reģistru, Dizainparaugu reģistru un Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju reģistru;
- sastāda un publicē Patentu valdes oficiālo izdevumu;
- informē sabiedrību, organizē pasākumus un apmācības, lai veicinātu sabiedrības izpratni par priekšrocībām, ko nodrošina rūpnieciskā īpašuma aizsardzība;
- veic pasākumus rūpnieciskā īpašuma vērtības stiprināšanai;
- uztur un papildina rūpnieciskā īpašuma informācijas krājumu, apkopo informāciju un veido tiešsaistes un lokālos informācijas resursus;
- organizē profesionālo patentpilnvarnieku atestēšanu un kārtoto sarakstu;
- atbilstoši kompetencei nodrošina Latvijai saistošu starptautisko līgumu izpildi un pārstāv Latvijas Republiku starptautiskajās organizācijās un pasākumos;
- atbilstoši kompetencei piedalās normatīvo aktu projektu izstrādē un atzinumu sniegšanā par citu institūciju sagatavotajiem normatīvo aktu projektiem;
- sniedz maksas pakalpojumus un veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

Patentu valde nodrošina RĪAP organizatorisko un administratīvo darbību. RĪAP ir koleģiāla lēmējinstītūcija, kas izskata izgudrojumu patentu, preču zīmju, dizainparaugu ārpusstiesas strīdus.

1.3. DARBĪBAS STRATĒGIJA

Patentu valde savu darbību īsteno saskaņā ar 2022. gadā apstiprināto stratēģiju - vidēja termiņa plānošanas un vadības dokumentu, kurā izklāstīts stratēģiskais redzējums un noteikti iestādes galvenie mērķi un uzdevumi turpmākajam piecu gadu periodam. Stratēģijā¹ ir definētas Patentu valdes attīstības prioritātes, darbības virzieni un to stratēģiskie mērķi, kā arī uzdevumi, sasniedzamie rezultāti un rezultatīvie rādītāji. Šo mērķu sasniegšanā iesaistās visi Patentu valdes nodarbinātie.

MISIJA

Patentu valdes misija ir būt atbalsta un kompetences centram rūpnieciskā īpašuma tiesību jomā – sniegt mūsdienīgus un ikvienam pieejamus pakalpojumus, nodrošināt iespēju aizsargāt jaunradītu intelektuālo īpašumu, īstenojot nacionālo un starptautisko politiku, kā arī izglītot sabiedrību intelektuālā īpašuma jomā, veidojot atbalstošu vidi inovāciju ieviešanai tautsaimniecībā.

VĪZIJA

Patentu valde ir inovatīva, sadarbībai atvērta un atpazīstama intelektuālā īpašuma iestāde Latvijā un pasaulē, kura piedalās uzņēmējdarbības vides veidošanā kā nozīmīgs dalībnieks uz zināšanām balstītai un inovāciju virzošai ekonomikai.

---

¹ Stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar MK 2022. gada 1. februāra instrukciju Nr.1 “Kārtība, kādā izstrādā un aktualizē institūcijas darbības stratēģiju un novērtē tās ieviešanu”, Tieslietu ministrijas darbības stratēģiju 2022. - 2026. gadam un MK 2021. gada 16. februāra rīkojumu Nr.93 “Par Nacionālām industriālās politikas pamatnostādņēm 2021-2027. gadam”.

VĒRTĪBAS

Profesionalitāte

Motivētu darbinieku profesionalitāte ir viena no galvenajām iestādes vērtībām, kas ļauj pilnvērtīgi nodrošināt pakalpojumus atbilstoši nozares attīstības virzieniem un tendencēm, īstenot iestādes funkcijas un ar saliedētu komandas darbu sasniegt kopīgos mērķus.

Mūsu klienti

Katrs klients ir vērtība, kuram tiek veltīta īpaša attieksme un uzmanība. Esam apņēmušies regulāri izziņāt klientu vajadzības un attiecīgi pilnveidot savus pakalpojumus, lai kopīgi sasniegtu arvien labākus rezultātus.

Attīstība un inovācijas

Mēs ticamies izmantot jaunākās tehnoloģijas un inovācijas. Mēs nepārtraukti pārskatām, pilnveidojam un digitalizējam savus procesus, lai dinamiski un elastīgi pielāgotos pārmaiņām un izaicinājumiem.

Sadarbība

Mēs sasniedzam vairāk, sadarbojoties ar intelektuālo īpašumu saistītām organizācijām Latvijā un pasaulē.

1.4. GALVENIE SASNIEGUMU RĀDĪTĀJI UN TO IZPILDE

1.tabula

Darbības rezultāti :				
Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības		
		2021. (fakts)	2023. (fakts)	2026. (plānotais)
1. Uzticami, pieejami un ērti lietojami dati rūpnieciskā īpašuma jomā. ²	1.1.Patentu valdes tīmekļvietnes apmeklējumu skaits (unikālo apmeklējumu skaits gadā)	178 365	391 030	↑ 290 000
	1.2.Datubāzu apmeklējumu skaits Patentu valdes tīmekļvietnē (unikālo apmeklējumu skaits gadā):			
	■ preču zīmju datubāzes	14 663	42 291	↑ 18 000
	■ izgudrojumu datubāzes	2 939	4 900	↑ 3 200
	■ dizainparaugu datubāzes	902	2 736	↑ 1 100
2. Nodrošināti efektīvi ar rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrāciju saistītie procesi	2.1. Patentu valdes elektroniski sniegto pakalpojumu skaits pret kopējo sniegto pakalpojumu skaitu, % .	76% ³	64%	↑ pieaug
	2.1.1. t.sk. tālruņa konsultācijas	82%	89%	
	2.1.2. e-pakalpojumi	4546 ⁴	5400	

² Tieslietu ministrijas darbības stratēģijas 2022. - 2026. gadam rezultāts komerciesību politikā

³ Patentu valdes 2021. gada pakalpojumu izpildes rādītāji www.lrpv.gov.lv/lv/media/3977/download

⁴ Patentu valdes 2021. gada pakalpojumu izpildes rādītāji www.lrpv.gov.lv/lv/media/3977/download

	2.2. Patentu valdes KVS atbilst starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām un KVS sertifikācijas un uzraudzības auditos netiek konstatētas neatbilstības (neatbilstību skaits KVS ārējā audita ziņojumā)	0	0	0
3. Paplašināts pieejamo pakalpojumu klāsts	3.1. Patentu valdes tīmekļvietnē pieejami alternatīvi strīdu risināšanas moduļi (skaits)	-	-	3
	3.2. Tiek nodrošinātas konsultācijas tiešsaistē	-	nodrošināts	nodrošināts
4. Apzinātas Patentu valdes klientu vēlmes un atbilstoši tām pilnveidoti esošie pakalpojumi	4. Apmierinātība ar saņemto pakalpojumu kvalitāti rūpnieciskā īpašuma reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrās (pilnīgi un galvenokārt apmierināto klientu skaits pret aptaujāto klientu skaitu, %)	92% ⁵	97%	↑ pieaug
5. Veikti sabiedrības informēšanas pasākumi	5. 1. Veikti sabiedrības informēšanas pasākumi (skaits gadā)	29 pasākumi	57 pasākumi	↑ pieaug

⁵ Patentu valdes 2021. gada pakalpojumu izpildes rādītāji www.lrpv.gov.lv/lv/media/3977/download

	5.2. Apmierinātība ar apmeklēto pasākumu kvalitāti (apmierināto apmeklētāju skaits pret aptaujāto skaitu, %)	92%	93%	Saglabājas esošajā līmenī
6. Latvijas uzņēmēju izpratne par intelektuālo īpašumu	6. Latvijas uzņēmēji savas zināšanas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību vērtē kā ļoti labas, drīzāk labas vai vidējas (% no aptaujāto skaita)	28% ⁶	29% ⁷	↑ pieaug
7. Bērni un jaunieši ir zinoši rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzības jautājumos	7.1. Bērnu un jauniešu skaits pasākumos	2670	9870	Saglabājas esošajā līmenī
	7.2. Bērni un jaunieši savas zināšanas par rūpniecisko īpašumu vērtē kā ļoti labas, drīzāk labas vai vidējas (% no aptaujāto skaita)	-	53%	70%
8. Nodrošināta Patentu valdes nodarbināto iesaiste starptautisko organizāciju iniciatīvās	8.1. Patentu valde tiek pārstāvēta darba grupās vai pastāvīgajās komisijās WIPO, EPO, EUIPO, NORDIC BALTIC (skaits gadā)	36	40	↑ pieaug
	8.3. Aktīvi divpusējie līgumi un saprašanās memorandi ar nacionālajām patentu iestādēm (skaits)	-	-	5

⁶ 2019. gada novembrī Patentu valdes sadarbībā ar sabiedriskās domas pētījumu centru "SKDS" veiktais pētījums "Uzņēmēju saskarsme, informētība un uzskati par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību"

⁷ Patentu valdes un sabiedriskās domas pētījumu centra "SKDS" 2022. gada pētījums "Uzņēmēju izpratne par rūpnieciskā īpašuma tiesībām"

9. Nodrošināta ilgtspējīga un profesionāla nodarbināto komanda	9.Nodarbināto mainība (% pret kopējo nodarbināto skaitu)	12%	12%	↓ samazinās
10. Uzlabota darba vide	10.1. Nodrošināta Patentu valdes ēkas (Citadeles ielā 7/70) renovācija un modernizācija	-	Uzsākts iepirkuma process	nodrošināta
	10.2. Nodrošināta darbavietu atrašanās vienā ēkā	-	Raiņa bulvāris 15	nodrošināta
	10.3. Nodarbināto apmierinātība ar darba vidi pēc aptaujas rezultātiem, pieaugums	-	Ļoti labi 30% Labi 63% Gandrīz labi 5% Gandrīz slikti 2%	↑ pieaug

1.5. PĀRSKATA GADA PRIORITĀTES

Tika īstenotas šādas **TM darba plānā** ietvertās Patentu valdes prioritātes:

- Veikti valsts nozīmes informācijas sistēmu PAIS un TMDS (preču zīmju, dizainparaugu, patentu, t.sk. Vienotā spēka ES patenta) attīstības pasākumi, kuru mērķis ir nodrošināt sistēmu funkcionalitātes un e-pakalpojumu uzlabošanu. Lai to būtu iespējams sekmīgi nodrošināt, 2023. gadā tika organizēts Patentu administrēšanas informācijas sistēmas un Preču zīmju un dizainparaugu informācijas sistēmas uzturēšanas un attīstības iepirkums.
- Saskaņā ar MK 2023. gada 14. jūlija rīkojumu Nr. 446 "Par Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes priekšsēdētāja un locekļu atkārtotu iecelšanu amatā" uz septiņu gadu ilgu pilnvaru laiku iecelts jauns RĪAP sastāvs.

Tika īstenotas šādas **Patentu valdes darba plānā** ietvertās prioritārās aktivitātes:

- Ar 2023. gada 1. jūniju darbību sāka vienota spēka Eiropas patenta sistēma, tajā skaitā arī jaunizveidotā Vienotā patenta tiesa. Jaunais vienota spēka patents pēc būtības ir Eiropas patents, kuru piešķir EPO saskaņā ar Eiropas Patentu konvenciju. Atšķirībā no klasiskā Eiropas patenta īpašnieks pēc patenta piešķiršanas var lūgt piešķirt patentam vienota spēka statusu, tādējādi iegūstot Eiropas patentu ar t.s. vienotu spēku jeb vienota spēka Eiropas patentu. Vienota spēka patenta statuss nozīmē, ka patentaizsardzība tiek automātiski nodrošināta visās ES dalībvalstīs, kuras ratificējušas līgumu par Vienotās patenta tiesas izveidi (patlaban tās ir 17 valstis, tostarp Latvija), un iegūtais patents vairs nav jāapstiprina katrā dalībvalstī atsevišķi. Vienota spēka patenta sistēma tika radīta, lai visām ES dalībvalstīm izveidotu vienotu, kopīgi izmantojamu un finansiāli pieejamu patentu, tādējādi nodrošinot vienotu patentaizsardzību un specializētu patenta tiesvedību. Vienota spēka patenta statusa piešķiršanu un attiecīgi vienota spēka patenta reģistra uzturēšanu nodrošina EPI.
- Saistībā ar vienota spēka Eiropas patenta sistēmas ieviešanu, kas paredz atsevišķu tiesvedības kārtību Vienotās patenta tiesas nolīguma dalībvalstīs, tajā skaitā arī Latvijā, ir izstrādāti grozījumi Patenta likumā. Grozījumi paredz, ka strīdus par vienota spēka Eiropas patentiem izskatīs Vienotās patenta tiesas Ziemeļvalstu - Baltijas valstu reģionālajā vai Vienotās patenta tiesas centrālajā nodaļā. Vienlaikus likumprojekts paredz precizēt regulējumu par to, kādu informāciju Patenta valde publisko tās patenta reģistrā, kā arī atrunāt citas praksē konstatētās nepilnības Patenta likumā.
- 2023. gada 7. martā stājās spēkā grozījumi Preču zīmju likumā un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumā, kas izstrādāti, lai pārņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 16. decembra Direktīvas (ES) 2015/2436 prasības, kā arī aktualizētu likumos ietverto regulējumu. Minēto likumu grozījumi paredz iespēju ieinteresētajām personām vērsties RĪAP ar iesniegumu preču zīmes reģistrācijas atcelšanai vai atzīšanai par spēkā neesošu.

- Saistībā ar grozījumiem Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumā 2023.gadā aktualizēti MK 2016. gada 28. jūnija noteikumi Nr. 413 “Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes nolikums” un MK 2015.gada 15.decembra noteikumi Nr. 732 “Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes maksas pakalpojumu cenrādis”. Cenrādis papildināts ar jauniem pakalpojumiem, kā arī atbilstoši izmaksu pieaugumam aktualizētas līdzšinējās maksas.
- Atskatoties uz ilggadēju darbību izglītojot skolēnus un skolotājus par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības nepieciešamību, Patentu valde atjaunoja un pielāgoja valsts pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības standartiem 2018. gadā izveidoto metodisko materiālu "Ceļojums rūpnieciskā īpašuma pasaulē".
- Saistībā ar plānoto renovācijas projektu Citadeles ielas 7/70 ēkai Patentu valdes darbinieki 2023. gada vasarā pārcēlās uz pagaidu telpām Raiņa bulvārī 15. Projektā mūsdienīgu un ergonomisku darba vidi iestādes darbiniekiem un klientiem, kā arī lai visi Patentu valdes darbinieki atrastos vienā ēkā.
- 2023. gadā Patentu valde sadarbībā ar Ekonomikas ministriju sāka darbu pie Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta (DG REFORM) finansētā Tehniskā atbalsta instrumenta projekta “Efektīvākas tirgus uzraudzības un intelektuālā īpašuma sistēmas uzlabošana Latvijā”, lai izstrādātu rekomendācijas šo jomu darbības uzlabošanai un to nepieciešamajām reformām. Intelektuālā īpašuma jomā projekta mērķis ir sniegt atbalstu Latvijai intelektuālā īpašuma ekosistēmas uzlabošanā, stiprināt intelektuālā īpašuma izmantošanu, stimulēt inovācijas un uzlabot uzņēmumu, īpaši MVU, konkurētspēju. 2023.gada oktobrī vizītē Latvijā ieradās OECD pārstāvji, lai uzsāktu esošās situācijas izpēti intelektuālā īpašuma ekosistēmas jomā Latvijā un piedalītos projekta uzsākšanas sanāksmē.
- 2023. gadā Patentu valde aktīvi līdzdarbojās EPI Stratēģiskā plāna 2028 un EUIPO Stratēģiskā plāna 2030 sagatavošanā, un abi plāni tiks apstiprināti 2024. gadā.

Finanšu resursi un darbības rezultāti 2023. gadā

2.1. FINANŠU RESURSI

Saskaņā ar [Likuma par budžetu un finanšu vadību 41. panta](#) pirmo daļu un MK 2022.gada 9.novembra rīkojumu Nr.803 "Par Patentu valdes 2023. gada budžeta apstiprināšanu" Patentu valdei 2023. gadā apstiprināti ieņēmumi 4 420 392 *euro* apmērā un izdevumi 5 559 013 *euro* apmērā (tai skaitā izdevumu finansēšanai novirzot maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu 1 138 621 *euro* apmērā).

Patentu valdei apstiprinātie finanšu līdzekļi un to izlietojums 2022. un 2023. gadā

2.tabula

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	2022. gadā (faktiskā izpilde) <i>euro</i>	2023. gadā	
			gada plāns ar izmaiņām <i>euro</i>	faktiskā izpilde <i>euro</i>
1.	Resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 947 776	4 420 392	4 989 066
1.1.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	4 947 776	4 420 392	4 989 066
2.	Izdevumi (kopā)	4 218 285	5 559 013	4 650 497
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	4 198 640	5 518 013	4 645 938
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	2 604 682	3 846 149	2 988 038
2.1.2.	Kārtējie maksājumi ES budžetā un starptautiskā sadarbība	1 352 468	1 421 864	1 421 863
2.1.3.	Uzturēšanas izdevumu transferti	241 490	250 000	236 037

2.2.	Kapitālie izdevumi	19 645	41 000	4 559
3.	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	-729 491	1 138 621	-338 569

2.2. SNIEGTIE PAKALPOJUMI

Patentu valdes viena no prioritātēm ir kvalitatīvi un ērti pakalpojumi klientiem. Patentu valde saskaņā ar MK 2017. gada 4. jūlija noteikumos Nr. 399 “Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība” noteikto kārtību savā tīmekļvietnē un valsts pakalpojumu portālā ir publicējusi informāciju par 42 Patentu valdes sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem, tostarp tiešsaistes režīmā tiek nodrošināti 17 e-pakalpojumi.

Patentu valde maksas pakalpojumus sniedz saskaņā ar cenrādi, kas apstiprināts ar MK 2015. gada 12. decembra noteikumiem Nr. 723 “Patentu valdes maksas pakalpojumu cenrādis”. Pakalpojumu izpildes rādītāji par 2023. gadu publicēti [Patentu valdes tīmekļvietnē](#).

2023. gadā Patentu valde sniedza 4 136 konsultācijas intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības jomā, no tām 72% sniegtas pa tālruni un 9%, izmantojot elektronisku kanālu, veikti trīs preču zīmju un divi dizainparaugu meklējumi.

Bibliotēka 2023. gadā sniedza 97 uzziņas un konsultācijas par rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jautājumiem, no tām 26%, izmantojot elektronisku kanālu.

Patentu valde sniedza 240 konsultācijas par EUIPO MVU fondu galvenokārt Latvijas uzņēmējiem un patentpilnvarniekiem. Sniegtās skaidrojošās informācijas un publicitātes pasākumu rezultātā MVU fondam saņemto pieprasījumu skaits salīdzinājumā ar 2022. gadu ir palielinājies par 53%.

Patentu valde uztur Preču zīmju reģistru, Dizainparaugu reģistru, Patentu reģistru (kas ietver arī PAS zālēm un augu aizsardzības līdzekļiem) un Pusvadītāju izstrādājumu topogrāfiju reģistru. Reģistru ierakstiem ir publiska ticamība.

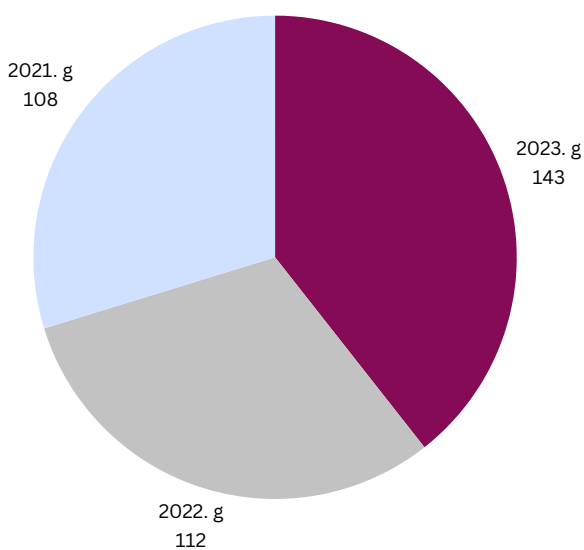
Reģistru ierakstus un rūpnieciskā īpašuma normatīvajos aktos noteiktās ziņas, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrāciju, publicē Patentu valdes oficiālajā izdevumā “Izgudrojumi, Preču Zīmes un Dizainparaugi”, kas iznāk reizi mēnesī. Tas pieejams PDF formātā Patentu valdes tīmekļvietnes sadaļā [“Oficiālais izdevums”](#).

2.2.1. Patenti

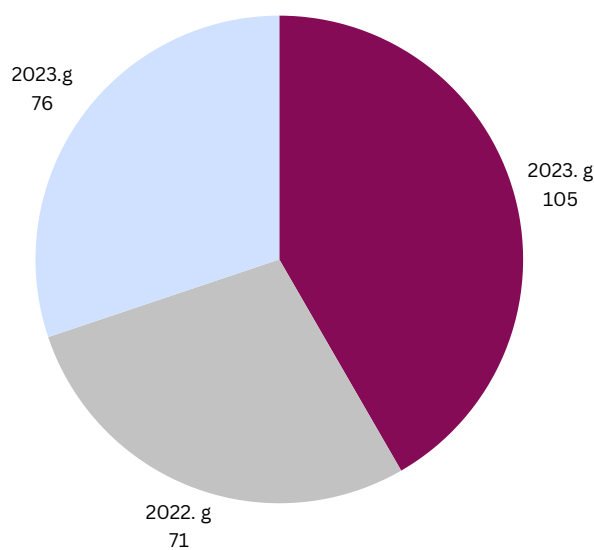
2023. gadā Patentu valde izgudrojumu aizsardzībai saņēma 143 nacionālo patentu pieteikumus, kas ir par 28% vairāk nekā 2022. gadā (2022. gadā – 112 pieteikumi). Lielākā daļa jeb 139 ir no pieteicējiem Latvijā (2022. gadā – 103 pieteikumi). 2023. gadā reģistrēta arī viena pusvadītāju izstrādājumu topogrāfija.

Veikto ekspertīžu rezultātā Patentu valdes oficiālajā izdevumā publicēti 106 nacionālo patentu pieteikumi un 105 piešķirtie patenti izgudrojumu aizsardzībai, kas ir par 48% vairāk nekā 2022. gadā (2022. gadā, pamatojoties uz nacionālajiem pieteikumiem, piešķirts 71 patents). Vienlaikus ar publikāciju oficiālajā izdevumā tiek nodrošināta arī aktuālās informācijas un atsevišķu lietas dokumentu (piemēram, izgudrojuma apraksts, pretenzijas un zīmējumi) pieejamība publiskajā Latvijas patentu datubāzē.

Nacionālo patentu pieteikumu skaits 2021. - 2023. gads

Izsniegti patenti, pamatojoties uz nacionālajiem pieteikumiem 2021. - 2023. gads

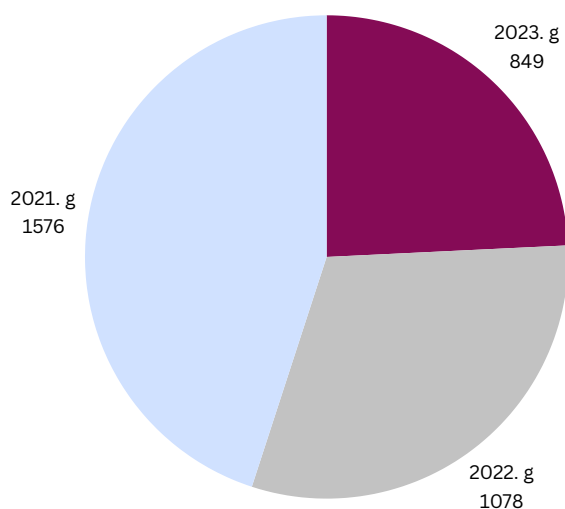

2.attēls

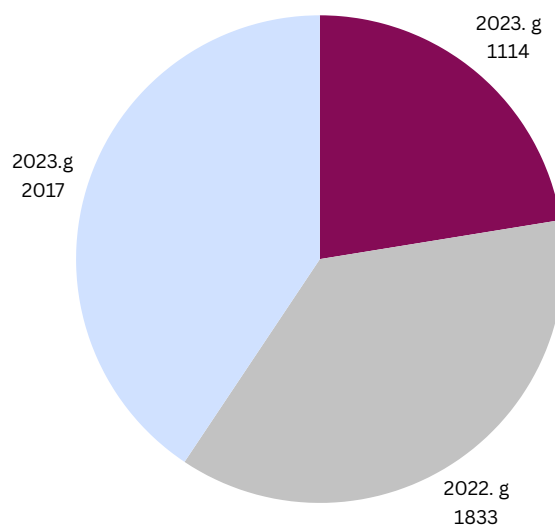
2023. gadā EPI piešķirto Eiropas patentu apstiprināšanai un attiecināšanai Latvijā tika saņemti 849 Eiropas patentu pretenziju tulkojumi, savukārt Patentu valdes oficiālajā izdevumā 2023. gadā publicēta informācija par 1 114 Latvijā apstiprinātiem un attiecinātiem Eiropas patentiem, vienlaikus nodrošinot pretenziju tulkojumu pieejamību Patentu valdes publiskajā patentu datubāzē.

Saņemto Eiropas patentu pretenziju tulkojumu skaits 2021. - 2023. gads

Latvijā publicētie Eiropas patenti 2021. - 2023. gads

3.attēls

2023. gadā saņemti 26 PAS pieteikumi (2022. gadā - 45 pieteikumi) un piešķirti 38 PAS (2022. gadā piešķirti 37).

Patentu reģistrā 2023. gadā lielākais grozījumu skaits veikts īpašnieku maiņai un personas datus:

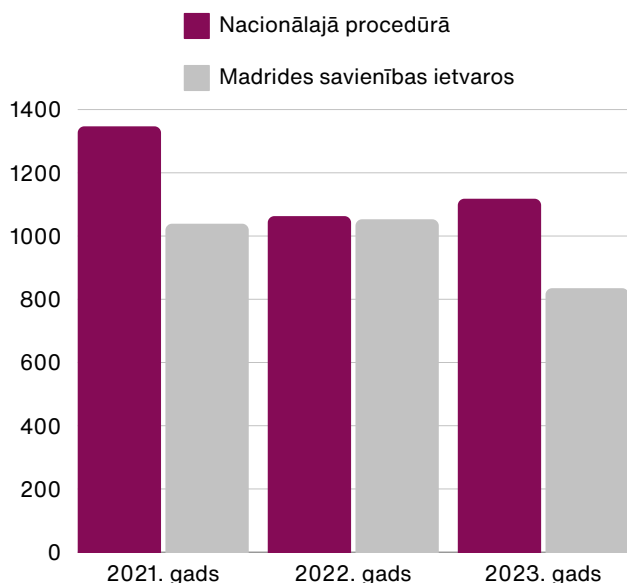
- īpašnieka maiņa 130 patentiem un sešiem PAS;
- izmaiņas personas datus 272 patentiem un 34 PAS;
- reģistrā veikta atzīme par divām licencēm un divām komercķīlām.

2.2.2. Preču zīmes

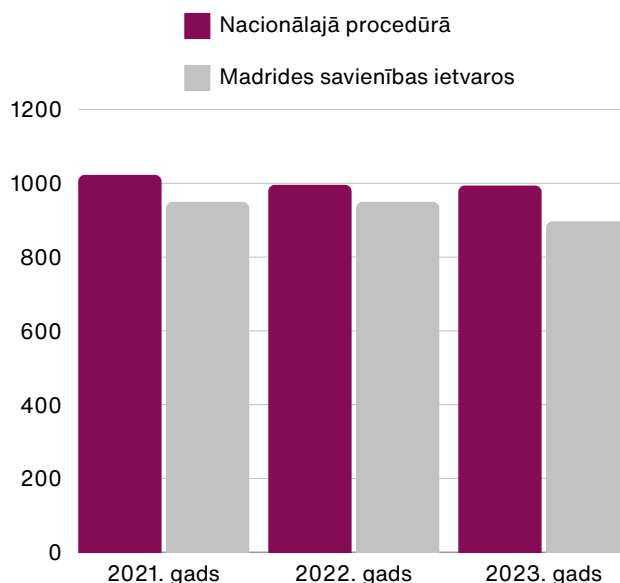
Patentu valde 2023. gadā saņēma 1 953 preču zīmju reģistrācijas pieteikumus. No tiem 57,2% jeb 1 118 bija nacionālajā procedūrā pieteikti, kas ir par 5% vairāk nekā 2022. gadā. Tomēr 2023. gadā kopējais preču zīmju pieteikumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir samazinājies par 7,7%.

No reģistrāciju skaita, piesakot preču zīmes reģistrācijai nacionālajā procedūrā, 30,9% tika reģistrēti, izmantojot pakalpojumu "Ātrā preču zīmes pieteikuma izskatīšana" bez papildmaksas (paredzot lēmuma par preču zīmes reģistrāciju pieņemšanu ne vēlāk kā 15 darbdienu laikā, ja pieteikums atbilst noteiktām prasībām).

Preču zīmju pieteikumu skaits 2021. - 2023. gads

Reģistrēto preču zīmju skaits 2021. - 2023. gads

4.attēls

2023. gadā reģistrācija kopumā tika piešķirta 1 891 preču zīmei. Nacionālās procedūras ietvaros tika reģistrētas 994 preču zīmes un viena sertifikācijas zīme, savukārt Madrides savienības ietvaros reģistrētas 897 preču zīmes. 2023. gadā reģistrēti 97,2% no iepriekšējā gadā reģistrēto preču zīmju skaita (2022. gadā reģistrācija kopumā piešķirta 1 946 preču zīmēm).

Nacionālajā procedūrā reģistrācijas process, ieskaitot publikāciju, aizņēma nepilnus trīs mēnešus. Tas ir ievērojami ātrāk par likumā noteikto sešu mēnešu termiņu.

Stabils pieaugums pēdējo gadu laikā novērojams tiem preču zīmju pieteikumiem, kas no Latvijas tiek iesniegti EUIPO. 2023. gadā no Latvijas EUIPO iesniegti 447 ES preču zīmes pieteikumi un reģistrētas 368 preču zīmes (salīdzinājumam 2020. gadā – 275 pieteikumi un 218 reģistrācijas, 2021. gadā – 340 pieteikumi un 287 reģistrācijas, 2022. gadā – 358 pieteikumi un 318 reģistrācijas).

Pārskata gadā saņemti 24 no EUIPO pārsūtīti iesniegumi par ES preču zīmes pārveidi (konversiju) par preču zīmes pieteikumu Latvijā (2022. gadā – 37 iesniegumi).

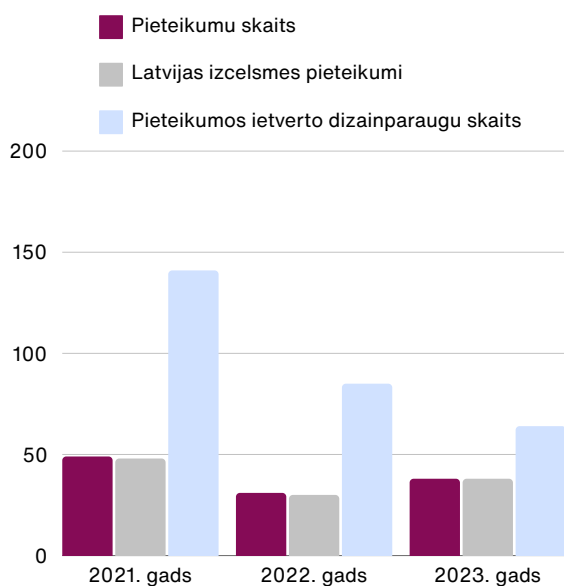
2022. gadā saņemti 58 Latvijas uzņēmumu starptautiskās reģistrācijas pieteikumi un četrus starptautisko reģistrāciju teritoriālās aizsardzības paplašinājumu pieprasījumi.

Preču zīmju reģistrā 2023. gadā veikti 4 516 grozījumi, kā arī veiktas 2 429 preču zīmju reģistrāciju atjaunošanas.

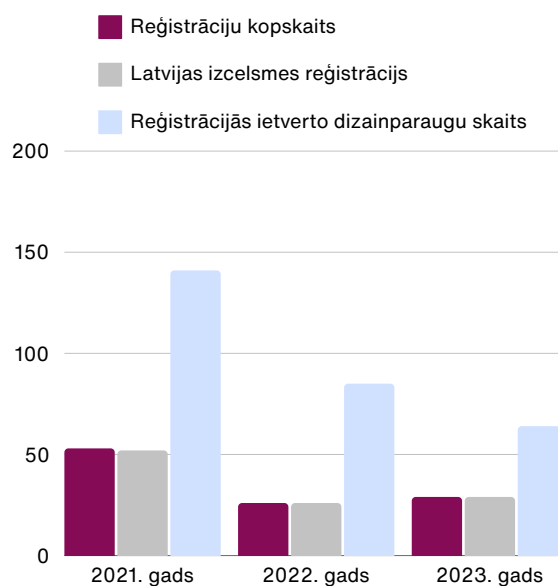
2.2.3. Dizainparaugi

2023. gadā tika saņemti 38 dizainparauga pieteikumi, kas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir par 23% vairāk (2022. gadā - 31 pieteikums). Visi 38 bijuši pieteikumi no Latvijas. Kopumā pieteikumos bija ietverti 64 dizainparaugi, kas ir par 21% mazāk kā 2022.gadā (2022. gadā - 85). Vienlaikus 2023. gadā EUIPO reģistrēti 96 Latvijas pieteicēju iesniegti dizainparaugi.

**Dizainparaugu pieteikumu skaits
2021. - 2023. gads**

**Dizainparaugu reģistrāciju skaits
2021. - 2023. gads**

5.attēls

Veikto ekspertīžu rezultātā nacionālajā procedūrā 2023. gadā tika izsniegtas 29 dizainparaugu reģistrācijas apliecības un reģistrēti 40 dizainparaugi.

Dizainparaugu reģistrācijas procedūras ilgums nacionālajā procedūrā ir saglabājies iepriekšējo gadu līmenī, un arī 2023. gadā tie bija divi mēneši.

Starptautiskajā procedūrā (saskaņā ar Hāgas nolīguma Ženēvas aktu) 2023. gadā ekspertīze veikta deviņiem uz Latviju attiecinātām reģistrācijām, kurās bija iekļauti deviņi dizainparaugi (2022. gadā ekspertīze veikta 16 uz Latviju attiecinātām reģistrācijām, kurās iekļauts 21 dizainparaugs).

2023. gadā no Latvijas EUIPO iesniegti un reģistrēti 96 Kopienas dizainparaugi (2022.gadā – 82 Kopienas dizainparaugi).

2023. gadā Dizainparaugu reģistrā veikti 13 grozījumi, kā arī veikta 22 dizainparaugu reģistrācijas atjaunošana.

2.2.4. Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību

Viena no Patentu valdes prioritātēm ir izglītēt sabiedrību, un, informējot pēc iespējas plašāku personu loku, veicināt izpratni par rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrācijas nozīmību, kā arī par negatīvajām sekām, kādas var radīt intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumi un viltotu preču tirdzniecība un iegāde. Pārskata gadā Patentu valde rīkoja lekcijas, seminārus, apmācības, piedalījās izstādēs un īstenoja citas aktivitātes un līdzdarbojās informatīvo materiālu sagatavošanā. Patentu valde organizēja vai iesaistījās 57 pasākumos, kur kopā piedalījās 7939 dalībnieki. Pasākumus apmeklēja MVU, tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu pārstāvji, studenti, mācībspēki, zinātnieki, profesionālie patentpilnvarnieki, tiesneši, muitas darbinieki, vispārizglītojošo skolu skolotāji, SMU dalībnieki un citi interesenti. Patentu valde sadarbojās ar plašu Latvijas organizāciju loku – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, BT1 izstāžu centru, Latvijas Tehnoloģisko centru, Latvijas Dizaina asociāciju, “Junior Achievement”, Latvijas izglītības iestādēm, pašvaldībām, Kuldīgas Digitālo inovāciju centru, Uzņēmumu reģistru un citām nozaru organizācijām.

leguldījums skolēnu un jauniešu izglītošanā

Izpratne par intelektuālā īpašuma vērtību veicina jauniešu radošumu, inovācijas, kā arī interesi par uzņēmējdarbību. Patentu valde apzinās, cik svarīgi ir bērniem un jauniešiem jau skolas vecumā skaidrot par intelektuālo īpašumu, tāpēc veic izglītojošo darbu bērnu un jauniešu auditorijai par intelektuālo īpašumu, jo īpaši par rūpniecisko īpašumu – preču zīmēm, dizainparaugiem un patentiem.

Lai pilnveidotu skolotāju un skolēnu izpratni par rūpnieciskā īpašuma tiesībām un šo tiesību aizsardzības nepieciešamību, kā arī iespējām šīs zināšanas integrēt mācību procesā, Patentu valde turpināja sadarbību ar “Junior Achievement”, piedaloties organizācijas rīkotajos pasākumos. Viens no apmeklētākajiem ir SMU tradicionālais gadatirgus “Cits bazārs”. Šajā pasākumā Patentu valde piedalījās ne tikai ar savu stendu, kurā gan skolēniem, gan tirdzniecības centra “Domina Shopping” apmeklētājiem bija iespēja saņemt konsultācijas par intelektuālā īpašuma aizsardzību, bet arī iesaistījās žūrijas komisijas darbā, izvērtējot SMU sniegumu un apbalvojot labākos SMU nominācijā “Uz zināšanām balstīts SMU produkts/pakalpojums” pamatskolu un vidusskolu grupās.

Gada laikā 290 Latvijas skolotāji tika informēti par intelektuālā īpašuma aizsardzību “Junior Achievement” rīkotajos skolotāju tālākizglītībasursos. Patentu valde piedalījās arī “Junior Achievement” rīkotajos reģionālajos semināros skolēniem “Jauno uzņēmēju skola”, kas norisinājās septiņās Latvijas pilsētās. “Junior Achievement” organizētajā uzņēmējdarbības iedvesmas konferencē “Uzdrīksties uzvarēt” Patentu valdes pārstāvji konsultēja skolotājus un skolēnus par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību. Kopumā “Junior Achievement” aktivitātēs informēts 9 371 skolēns.

6.attēls

Mudinot skolas vecuma bērnus un jauniešus attīstīt radošumu un sekmēt izpratni par intelektuālā īpašuma, jo īpaši rūpnieciskā īpašuma, nozīmi un tā pielietojumu uzņēmējdarbībā, Patentu valde jau piekto gadu pēc kārtas rīkoja konkursu skolēniem “Radošais intelektuālis”. Konkurssā skolēni piedalījās divās vecuma grupās, vienaudžiem veidojot uzdevumus par intelektuālā īpašuma aizsardzību. 5. – 8. klašu grupā uzvarēja Siguldas 1. pamatskolas komanda, savukārt 9. – 12. klašu grupā - Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijas komanda, vienlaikus iegūstot arī WIPO Skolēnu atbalvojumu.

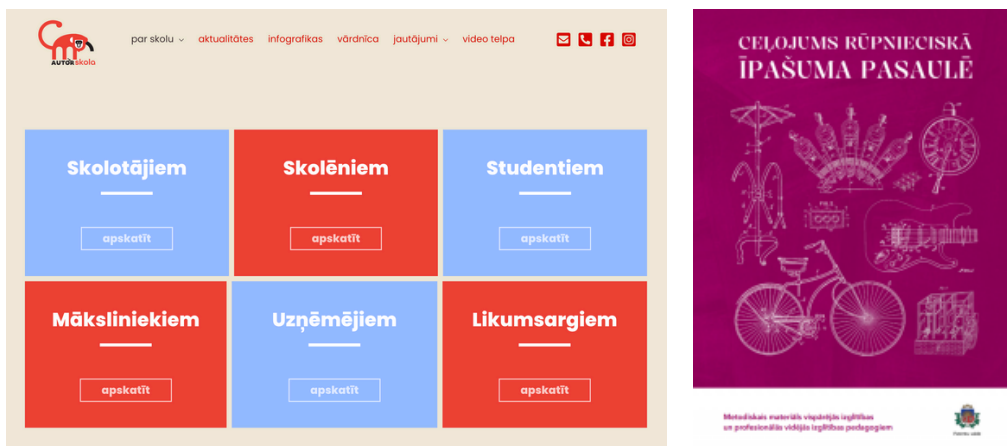

7.attēls

Kopumā konkursā pieteikumu iesniedza 52 komandas no visas Latvijas, un kopējais dalībnieku skaits bija 150. Noslēguma ceremonija notika 2023.gada 24. novembrī aviokompānijas “AirBaltic” mācību centrā.

2023. gada augustā Patentu valde pievienojās projektam Autorskola, papildinot saturu par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību. Paplašinātajā vietnē autorskola.lv ir pieejams jau iepriekš publicētais metodiskais materiāls un skaidrojoša informācija par autortiesībām un blakustiesībām skolu jauniešiem un pedagogiem, kas papildināta ar līdzīga satura informāciju par rūpniecisko īpašumu, kā arī izveidotas jaunas sadaļas uzņēmējiem, māksliniekiem (autoriem, izpildītājiem, producentiem) un likumsargiem, kurās iekļauta noderīga informācija par intelektuālā īpašuma aizsardzību.

8.attēls

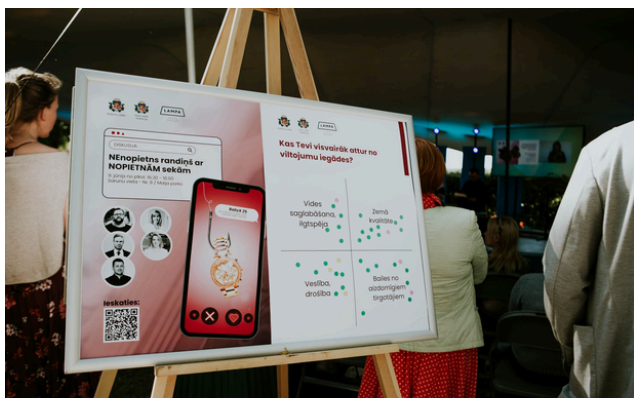
Dalība pasākumos

Aizvadītajā gadā Patentu valde piedalījās trīs starptautiskajās izstādēs: “Riga Food”, “Tech Industry” un “Furniture & Design Isle”. Pasākumu dalībnieki un apmeklētāji varēja nepastarpināti uzzināt par rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzību.

9.attēls

Patentu valde, sadarbojoties ar Datu valsts inspekciju, pirmo reizi piedalījās sarunu festivālā “Lampa” Cēsīs. Pasākums “NEnopietns randiņš ar NOPIETNĀM sekām” bija organizēts diskusijas formā, kuras laikā tika skaidrots, kāpēc NEnopietni paradumi internetā var radīt nopietnas sekas un kāpēc ir svarīgi sargāt savus personas datus, veicot darbības tiešsaistē. Paralēli diskusijai festivāla apmeklētājiem bija iespēja klātienē apskatīt un aptaustīt viltotas populāru zīmolu preces, kā arī saņemt Patentu valdes speciālistu konsultāciju, kā atpazīt viltojumus.

10.attēls

Starp pasākumiem, kuros piedalījās Patentu valdes pārstāvji, bija arī dzan “Uzņēmēju pieredzes dienas”, ko ik gadu rīko Swedbank sadarbībā ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru. Visas dienas garumā uzņēmējiem bija iespēja klātienē satikt rūpnieciskā īpašuma ekspertus, lai uzzinātu vairāk par dažādiem ar rūpnieciskā īpašuma aizsardzību saistītiem jautājumiem un būtiskām niansēm, kas var noderēt uzņēmējdarbībā.

11.attēls

Ikgadējie semināri profesionāļiem

2023. gada 12. un 13. septembrī Patentu valde sadarbībā ar WIPO, EUIPO un EPI organizēja ikgadējo reģionālo tiesnešu semināru par intelektuālā īpašuma aizsardzības aktualitātēm. Divu dienu seminārā, kas norisinājās Liepājā ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu tiesu sistēmas darbinieku profesionālo pilnveidi un tālākizglītību, piedalījās tiesneši no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Polijas, un vairāki citi starptautiski atzīti intelektuālā īpašuma tiesību eksperti - kopā 63 dalībnieki.

Jau septīto gadu pēc kārtas ar EUIPO atbalstu Patentu valde sadarbībā ar VID Muitas pārvaldi 14. un 15. novembrī rīkoja ikgadējo starptautisko semināru muitas un citu valsts pārvaldes iestāžu darbiniekiem “Efektīvas intelektuālā īpašuma aizsardzības metodes 2023”. Seminārs norisinājās hibrīdformātā, un tajā piedalījās 140 dalībnieki. Šajā seminārā eksperti kā vienu no galvenajiem elementiem efektīvā viltojumu apkarošanā uzsvēra savstarpēju sadarbību starp visām iesaistītajām pusēm, operatīvu un precīzu informācijas apmaiņu, kā arī regulāru zināšanu atjaunošanu viltojumu apkarošanā iesaistītajiem speciālistiem, kas lieti noderējis arī praksē, atklājot potenciāli viltotas preces.

12.attēls

EUIPO MVU fonda aktivitāte “Idejas stiprākam uzņēmumam”

Lai stiprinātu sadarbību ar uzņēmējiem, jo īpaši MVU, Patentu valde kopš 2021. gada īsteno Eiropas Komisijas un EUIPO izveidotu MVU fonda aktivitāti “Idejas stiprākam uzņēmumam”. Fonds sniedz finansiālu atbalstu ES reģistrētiem MVU, kas vēlas veikt savu intelektuālā īpašuma tiesību auditu, izstrādāt savu intelektuālā īpašuma stratēģiju, pieteikt reģistrācijai nacionālajā, reģionālajā vai ES līmenī preču zīmes un/vai dizainparaugus, pieteikt nacionālo vai Eiropas patentu, kā arī augu šķirņu aizsardzību. Kopumā tika saņemti 305 pieprasījumi no Latvijas, piesakoties 429 pakalpojumiem. Latvijas uzņēmumu pieprasītie pakalpojumi:

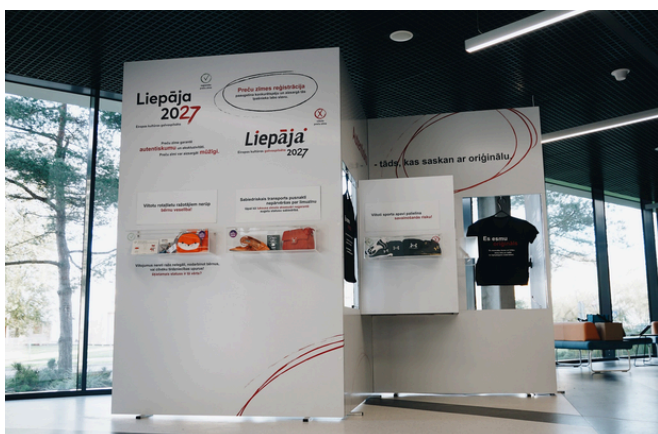
- 187 ES preču zīmju reģistrācijas pieteikumi;
- 83 “IP Scan” pakalpojumi;
- 64 nacionālo preču zīmju pieteikumi;
- 13 Kopienas dizainparaugu pieteikumi.

EUIPO Autentiskuma pilsētu tīkla aktivitātes

2023. gads iezīmējies ar aktivitātēm “Autentiskuma pilsētu tīklā” (Authenticities network) - EUIPO atbalstītajam projektam, kuram kā pirmā no Latvijas un Baltijas valstīm pievienojās Liepājas valstspilsēta. 2023. gada februāra beigās tika parakstīts saprašanās memorands starp Patentu valdi un Liepājas pašvaldību par sadarbību projektā “Autentiskuma pilsētu tīkls”, savukārt decembrī saprašanās memorands tika parakstīts ar Daugavpils Universitāti un Daugavpils pašvaldību. Projekta mērķis - veicināt reģionos iedzīvotāju izpratni par intelektuālā īpašuma, t.sk. rūpnieciskā īpašuma vērtību un viltošanas negatīvo ietekmi, kā arī sekmēt sabiedrības attieksmes maiņu pret viltojumu izplatīšanu un iegādi.

13.attēls

Patentu valdes rīkotie konkursi un kampaņas

Desmitā gadskārta 2023. gadā bija Patentu valdes rīkotajam konkursam “Gada preču zīme” - apbalvojuma mērķis ir godināt Latvijas uzņēmējus, kuri saskata rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmas radītās priekšrocības.

Balvu tradicionāli pasniedza divās kategorijās: “Gada preču zīme – Latvijai” un “Gada preču zīme – pasaulei”. Par “Gada preču zīme – Latvijai” uzvarētāju kļuva SIA “LIGNEX” preču zīme “woowool”, un par “Gada preču zīme – pasaulei” uzvarētāju kļuva SIA “SILVANOLS” preču zīme “SILVANOLS - created by nature, perfected by science”.

Kopumā konkursā piedalījās 60 preču zīmes, no tām 41 pretendēja uz apbalvojumu “Gada preču zīme – Latvijai”, bet 19 – uz “Gada preču zīme – pasaulei”.

14.attēls

Lai izteiktu atzinību fiziskām, kā arī juridiskajām personām par ieguldījumu intelektuālā īpašuma jomas attīstībā valsts vai starptautiskā mērogā, 2023. gadā nodibināts jauns Patentu valdes apbalvojums - "VIZIONĀRS". To paredzēts piešķirt reizi gadā vienam kandidātam Pasaules intelektuālā īpašuma dienas aktivitāšu ietvaros. Balvas kandidātus izvirzīja intelektuālā īpašuma jomas profesionāļi, akadēmiskās vides pārstāvji un uzņēmēji, bet kandidātus vērtēja Apbalvojuma komisija, kurā tika iekļauti pārstāvji no Patentu valdes, Tieslietu ministrijas, akadēmiskās vides un profesionālie patentpilnvarnieki. Pirmo apbalvojumu saņēma robotikas uzņēmums SIA "AERONES ENGINEERING" par mērķtiecību un nemitīgajām pūlēm, virzoties uz uzstādītajiem mērķiem un inovāciju attīstību.

15.attēls

Nolūkā izglītēt sabiedrību par viltotu preču negatīvo ietekmi uz veselību, dzīvību, ekonomiku un vidi un aicinātu izvēlēties oriģinālas preces, Patentu valde ik gadu organizē pretviltojumu kampaņu. 2023. gada 19. maijā ar saukli "Esi oriģināls - izvēlies oriģinālu!" " kampaņa tika atklāta Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā. Kampaņas atklāšanā piedalījās arī VID Muitas pārvaldes, Datu valsts inspekcijas un Patērētāju tiesību aizsardzības centra pārstāvji, kas vairāk nekā 120 šīs mācību iestādes audzēkņus iepazīstināja ar jaunākajām tendencēm viltojumu jomā un jaunākajiem datiem par iedzīvotāju attieksmi pret viltotu preču iegādi. Savukārt jaunieši ar interaktīvas spēles palīdzību parādīja savas zināšanas par viltojumiem.

16.attēls

2.2.5. Specializēta informācijas krājuma veidošana

Bibliotēka ir akreditēta vietējās nozīmes bibliotēka ar specializēto krājumu intelektuālā īpašuma jomā, un tajā ietilpst Latvijas un ārvalstu izdevumi par intelektuālo un rūpniecisko īpašumu. Bibliotēku informācijas sistēmā ALISE tiek veidots elektroniskais katalogs, kas ir pieejams lietotājiem arī Patentu valdes [tīmekļvietnē](#). 2023. gadā informācijas krājums papildināts ar 108 eksemplāriem, un uz pārskata gada 31. decembrī krājumā bija 2976 eksemplāri (izdevumi ir gan papīra, gan elektroniskā formātā).

Izmantojot informācijas krājumu, kā arī citus avotus, tiek veidota analītiskā datubāze “Rūpnieciskā un intelektuālā īpašuma aizsardzība”, kura ir pieejama Patentu valdes tīmekļvietnē un ietver informāciju par rakstiem no Latvijā un ārvalstīs izdotajiem laikrakstiem, žurnāliem un grāmatām par intelektuālā īpašuma aizsardzības jautājumiem un pieredzi šajā jomā. 2023. gada 31. decembrī datubāzē bija reģistrēti kopumā 17490 ieraksti.

2.2.6. Personu pārstāvība

Uzņēmējiem, dizaineriem un izgudrotājiem pastāv iespēja vērsties pie profesionālā patentpilnvarnieka, kurš sniedz pakalpojumus rūpnieciskā īpašuma jomā un kāro procedūras Patentu valdē. [Profesionālo patentpilnvarnieku saraksts](#) ir pieejams Patentu valdes tīmekļvietnē. Patentu valde kāro profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu un organizē profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmenus saskaņā ar MK 2016. gada 8. marta noteikumiem Nr. 146 “Noteikumi par profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu, tā uzturēšanas kārtību un profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtību”.

Profesionālo patentpilnvarnieku sarakstā 2023. gadā izdarīti 88 ieraksti par grozījumu veikšanu. Profesionālo patentpilnvarnieku eksāmenu nokārtoja viens pretendents, un izsniegts viens apliecinājums par profesionālā patentpilnvarnieka profesionālās kvalifikācijas atzišanu citās Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs.

2.2.7. Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome

Ārpustiesas strīdus, kuri izriet no rūpnieciskā īpašuma objektu reģistrācijas un pēcreģistrācijas procedūrām, izskata RĪAP.

RĪAP pakalpojumu sarakstā iekļautie divi pakalpojumi 2023. gadā tika papildināti ar diviem jauniem pakalpojumiem, kuri sniedz iespēju ieinteresētajām personām turpmāk vērsties ne tikai tiesā, bet arī ar iesniegumu RĪAP preču zīmes atcelšanai vai atzīšanai par spēkā neesošu. RĪAP cenrādis pieejams Patentu valdes tīmekļvietnē.

2023. gadā RĪAP saņēma piecus apelācijas iesniegumus un 48 iebilduma iesniegumus:

- 4 apelācijas iesniegtas par Patentu valdes lēmumiem atteikt preču zīmju reģistrāciju;
  - 1 apelācija iesniegta par Patentu valdes lēmumu noraidīt tiesību atjaunošanu
  - Eiropas patenta uzturēšanai spēkā Latvijā;
- visi 48 iebildumi iesniegti pret preču zīmju reģistrācijām; iebildumu procedūrā tika apstrīdēti 2,6% preču zīmju reģistrāciju.

RĪAP 2023. gadā saņēma arī septiņas preču zīmes reģistrācijas atcelšanas iesniegumus un 3 preču zīmes reģistrācijas atzīšanas par spēkā neesošu iesniegumus.

Pārskata gadā pēc būtības izskatīti 25 iebildumi, no kuriem viens bija iebildums pret dizainparauga reģistrāciju, pārējie – pret preču zīmju reģistrāciju. 14 iebildumi tika apmierināti pilnībā, četri – apmierināti daļēji, bet septiņi – noraidīti, savukārt vēl 17 iebildumu lietvedība 2023. gadā izbeigta, kā arī izskatīta un noraidīta viena apelācija par Patentu valdes lēmumu atteikt preču zīmes reģistrāciju. Izskatīti arī trīs atcelšanas iesniegumi, un tie visi apmierināti, atceļot attiecīgo preču zīmju reģistrācijas.

2023. gadā neviena persona nevērsās tiesā saistībā ar RĪAP lēmumu. Rīgas pilsētas tiesa kā pirmās instances tiesa 2023. gadā pēc būtības izskatīja divas iebilduma lietas, un izskatīšanas rezultāts tajās sakrita ar RĪAP padomes iepriekš nolemto.

2.3. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Patentu valde veic pienākumus, kas Latvijas Republikai kā dalībvalstij izriet no starptautiskajām saistībām rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā, pārstāv Latvijas Republiku starptautiskajās institūcijās un pasākumos, kā arī attīsta divpusēju sadarbību ar ārvalstu un starptautiskajām organizācijām. Patentu valde 2023. gadā turpināja savas lomas stiprināšanu starptautiskajā līmenī dažādos formātos, un tā tiek pārstāvēta WIPO, EPO, EUIPO, NORDIC BALTIC un 48 darba grupās vai pastāvīgajās komitejās.

2.3.1. Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbība

2023. gada februārī Viļņā un decembrī Tallinā norisinājās Baltijas valstu patentu iestāžu vadības un ekspertu tikšanās, kuru laikā tika apskatīti tādi jautājumi kā intelektuāla īpašuma stratēģijas, aktualitātes normatīvo aktu jomā, ar sankciju piemērošanu saistīti jautājumi, drošības jautājumi, kā arī iespējas stiprināt sadarbību starp Igaunijas, Lietuvas un Latvijas patentu iestādēm.

17.attēls

2023. gada marta sākumā Polijas galvaspilsētā Varšavā notika reģionālā Baltijas valstu un Polijas patentu iestāžu vadītāju tikšanās, kurā piedalījās arī UANIPIO vadība, EUIPO un Eiropas Patentu iestādes pārstāvji. Tikšanās laikā tika parakstīts nodomu protokols par Baltijas valstu un Polijas intelektuālā īpašuma iestāžu apņemšanos sekmēt Ukrainas intelektuālā īpašuma jomas integrāciju kopīgajā Eiropas sistēmā.

Sadarbība starp Baltijas un Skandināvijas valstīm noris, piedaloties ikgadējās Baltijas un Ziemeļvalstu iestāžu pārstāvju sanāksmēs un darba grupās. Iestāžu pārstāvji tiek saņemti reizi gadā, kas nodrošina iespēju pārrunāt aktualitātes un apzināt attīstības tendences reģionā.

2023. gada maija sākumā Patentu valde piedalījās Baltijas un Ziemeļvalstu patentu iestāžu direktoru sanāksmē, savukārt oktobra beigās piedalījās Baltijas un Ziemeļvalstu komunikatoru sanāksmē, bet novembra beigās notika Baltijas un Ziemeļvalstu Patentu departamentu sanāksme. Viens no svarīgākajiem ieguvumiem šajā sadarbības formātā ir iespēja gūt praktisku pieredzi no Ziemeļvalstīm intelektuālā īpašuma jautājumos.

Vienlaikus sadarbība starp Baltijas un Ziemeļvalstu iestādēm turpinās arī ikdienā, risinot dažādus nozares jautājumus.

2.3.2. Pasaules intelektuālā īpašuma organizācija

Patentu valde pārskata periodā turpināja īstenot dažādas WIPO līdzfinansētās aktivitātes, un tā tiek pārstāvēta 10 darba grupās vai pastāvīgajās komitejās. Izvērstāka informācija pieejama sadaļā “Izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību”.

2023. gada jūlijā Ženēvā notiekošajā WIPO Ģenerālās asamblejas sesijā Latvijas Patentu valdes delegācija citu valstu kolēģus iepazīstināja ar diviem Latvijai nozīmīgiem projektiem - starptautisku atzinību guvušo bērnu raidījumu “Tutas lietas”, kā arī veselības jomā ļoti svarīgu medicīnisko ierīci melanomas riska noteikšanai un atklāšanai, ko, sadarbojoties ar Rīgas Tehnisko universitāti un Latvijas Universitāti, radījis Latvijas medicīnas iekārtu uzņēmums “Bdetect”.

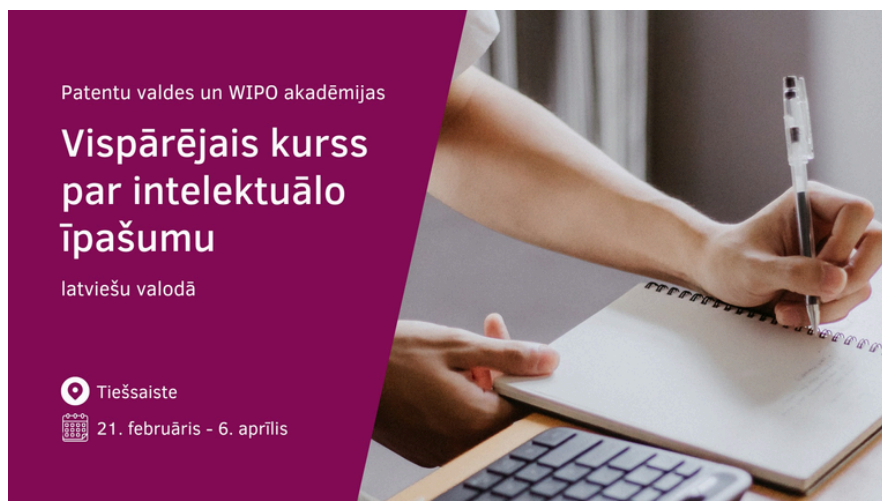

18.attēls

2023. gada pavasarī Patentu valde sadarbībā ar WIPO sniedza iespēju jebkuram interesentam bez maksas apgūt tālmācības kursu latviešu valodā “Vispārējais kurss par intelektuālo īpašumu” (DL-101LV). Kurss ilga sešas nedēļas, un tā noslēgumā, lai iegūtu sertifikātu, bija jāaizpilda tests un jāatbild pareizi uz vismaz 50% no 36 testa jautājumiem. Interese par kursu bija ļoti liela, sākotnēji vairāk nekā 400 interesentu reģistrējās kursa apguvei, tomēr noslēgumā eksāmenu kārtoja 165 dalībnieki no 22 dažādām mācību iestādēm, kā arī uzņēmēji, praktizējoši juristi un valsts iestāžu pārstāvji.

Kursam beidzoties, tika izsniegti 146 sertifikāti, un dalībnieku apmierinātības līmenis bija 87%. Pirms kursa uzsākšanas 58% respondentu apgalvoja, ka par intelektuālā īpašuma tēmām ir minimālas priekšzināšanas vai to nav vispār, savukārt pēc kursa apgūšanas visi respondenti apgalvoja, ka zināšanas ir labā, ļoti labā vai pat teicamā līmenī.

19.attēls

2.3.3. Eiropas Patentu iestāde

Patentu departamenta darbinieki pārskata gadā pārstāvēja Latviju divās EPO konverģences programmas darba grupās: “Pieļaujамie elementi zīmējumos” un “Elektronisku prioritātes dokumentu izsniegšana un pieņemšana”, lai izstrādātu ieteikumus vienādas prakses ieviešanai EPO dalībvalstīs. Kopumā Patentu valde tiek pārstāvēta 18 darba grupās vai pastāvīgajās komitejās.

Sadarbībā ar EPI notika darbs pie Patentu informācijas sistēmas attīstības un uzlabošanas projektiem, un tostarp tika strādāts pie Patentu valdes pievienošanās EPI Federatīvajam reģistram, kas nodrošinās tiešu Latvijas patentu reģistra un Federatīvā reģistra sasaisti. Īstenots arī Datu kvalitātes projekts jauna risinājuma ieviešanai Latvijas patentu informācijas nodošanai uz starptautiskajām datubāzēm nolūkā paplašināt nododamo datu apjomu un aizstāt līdzšinējo risinājumu ar automātisku un modernizētu datu nodošanas mehānismu.

2023. gada 16. oktobrī Patentu valdes pārstāvji tikās ar EPI delegāciju, lai pārrunātu divpusējās sadarbības jautājumus un iesaisti jaunos projektos turpmākajos gados.

20.attēls

2.3.4. Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs

Patentu valde turpināja stiprināt ciešo sadarbību ar EUIPO, lai nodrošinātu viedokļu apmaiņu par jaunumiem nozarē. Patentu valde tiek pārstāvēta 15 darba grupās, kā arī viens darbinieks ir norīkots darbā EUIPO pieredzes gūšanai kā preču zīmju eksperts.

2023. gada 8. februārī un 21. septembrī tiešsaistes režīmā notika EUIPO un Patentu valdes kārtējās tehniskās vizītes, kuru laikā Patentu valde vadība un eksperti iepazīstināja EUIPO ar aktuālajiem projektiem un to īstenošanas statusu, bet EUIPO sniedza informāciju par jaunajiem projektiem un ar tiem saistītajām norisēm.

Patentu valdes darbinieki turpināja piedalīties EUIPO Konverģences programmā, kuras nolūks ir panākt vienotu nostāju jomās, kurās intelektuālā īpašuma iestādēm ir atšķirīgas prakses. Patentu valdes darbinieki iesaistījās CP14 darba grupā “Trade Marks Contrary to Public Policy or to Accepted Principles of Morality” (Preču zīmes, kas ir pretrunā ar sabiedrisko kārtību vai sabiedrībā pieņemtajiem morāles principiem), kur izskatīja no dalībvalstu darba grupas pārstāvjiem saņemtos komentārus par CP14 kopējās prakses dokumenta projektu.

Patentu valdes darbinieki turpināja aktīvi piedalīties EUIPO Observatorijas iniciatīvās, piedaloties darbu grupu sanāksmēs, sniedzot datus par Latvijas pētījumiem, kā arī informējot sabiedrību par Observatorijas publicētajiem pētījumiem un tās apkopotajiem datiem, turklāt vairākas Patentu valdes īstenotās aktivitātes ir attīstījušās no Observatorijas iniciatīvām. Aktuālākās publikācijas pieejamas Patentu valdes tīmekļvietnē.

Patentu valde sadarbībā ar EUIPO strādāja pie preču zīmju un dizainparaugu informācijas sistēmas attīstības un uzlabošanas projektiem, tai skaitā informācijas sistēmas administrēšanas rīka ieviešanas, standartizēto dokumentu izstrādes rīka ieviešanas un informācijas sistēmas versijas atjaunināšanas.

Ar šo attīstības projektu (ECP3 Decision Desktop) turpinājās Preču zīmju un dizainparaugu informācijas sistēmas ekspertu darba vides Back Office funkcionalitātes uzlabošana, automatizējot pieņemto lēmumu veidlapu ģenerēšanu. Projektā “ECP2 Improvements to TMview - DSview” notika darbs pie “CTI+Blockchain and Kibana” tehnoloģiju ieviešanas, kas nodrošina iespēju informācijas apmaiņai izmantot blokķēžu tehnoloģijas.

Kopš 2023. gada 31. maija Patentu valde ir pievienojusies EUIPO Blokķēdes (Blokchain) projektam, tādējādi papildinot starptautisko tīklu ar informāciju par Latvijā reģistrētajām preču zīmēm un dizainparaugiem. Pievienojoties intelektuālā īpašuma blokķēdes tīklam, Latvija kļuva par šī projekta septīto dalībvalsti papildinot datubāzi ar vairāk nekā 68 tūkstošiem reģistrētu preču zīmju un vairāk nekā trīs tūkstošiem dizainparaugu.

2023. gada 23. un 24. oktobrī Patentu valdes direktors Ukrainas galvaspilsētā Kijivā piedalījās EUIPO un UANIPIO kopīgi rīkotā vizītē, kuras mērķis bija nostiprināt sadarbību starp EUIPO, ES dalībvalstīm (Latviju, Igauniju, Lietuvu un Poliju) un UANIPIO, atbalstot Ukrainas varas iestādi kļūt par EUIPN dalībvalsti un veicinot ES finansēto projektu intelektuālā īpašuma jomā īstenošanu Gruzijā, Moldovā un Ukrainā. Vizītes laikā starp EUIPO un UANIPIO tika parakstīts rīcības plāns par savstarpējo sadarbību turpmākos divus gadus, paredzot iespēju UANIPIO saņemt atbalstu saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesību pārvaldību, tostarp atbalstu preču zīmju un dizainparaugu reģistrācijas ekspertīzes prakses saskaņošanā un personāla apmācību. Tāpat UANIPIO iestādes pārstāvji varēs saņemt informāciju par pētījumiem, kas saistīti ar intelektuālā īpašuma ietekmi uz ekonomiku, kā arī šis darba plāns turpmākajiem diviem gadiem dos iespējas Ukrainas preču zīmju un dizainparaugu iekļaušanai EUIPO datubāzēs.

2023. gada 1. oktobrī amata pienākumus sāka pildīt jaunais EUIPO izpilddirektors Žao Negroa, kurš līdz šim bija EUIPO Apelācijas padomes prezidents.

Pārskata gadā Patentu valde panāca vienošanos ar EUIPO, ka 2024. gada 24. - 25. septembrī Rīgā tiks organizēta Eiropas Dizaina balvas (DesignEuropa Awards) apbalvošanas ceremonija.

2.4. KVALITĀTES UN RISKU VADĪBA

Patentu valdes KVS kopš 2018. gada ir sertificēta kā atbilstoša starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām šādās sertifikācijas jomās:

- preču zīmju reģistrācija un pēcreģistrācijas procedūras;
- preču zīmju starptautiskās reģistrācijas pieteikumu sagatavošana;
- preču zīmju starptautisko reģistrāciju ekspertīze;
- dizainparaugu reģistrācija un pēcreģistrācijas procedūras;
- dizainparaugu starptautisko reģistrāciju ekspertīze;
- patentu piešķiršana un pēcpiešķiršanas procedūras;
- Eiropas patentu attiecināšana vai apstiprināšana;
- PAS piešķiršana;
- informācijas pakalpojumu sniegšana par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību;
- profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena organizēšana un saraksta kārtošana.

Patentu valdes KVS atbilstība standartam ISO 9001:2015 apliecina, ka iestāde rūpējas par savu pakalpojumu kvalitāti, regulāri uzturot KVS, periodiski izejot neatkarīgu auditoru pārbaudi un apliecinot sistēmas efektivitāti ar sertifikātu.

2023. gada septembrī Patentu valdē notika Patentu valdes kvalitātes vadības sistēmas ārējais uzraudzības audits, ko veica akreditēts sertifikācijas uzņēmums SIA "DNV Latvia". Auditā neatbilstības netika konstatētas, un vadības sistēma tika atzīta par efektīvu un atbilstošu starptautiskā standarta ISO 9001:2015 prasībām.

Patentu valdē reizē ar KVS ir ieviesta arī risku vadība, kas ir vērsta uz risku apzināšanu un samazināšanu līdz pieņemamam līmenim, kā arī potenciālo iespēju izmantošanu un labas pārvaldības principu ievērošanas veicināšanu, tādējādi nodrošinot Patentu valdes izvirzīto mērķu sasniegšanu. Tāpat Patentu valdē ir apzināti korupcijas riski, tie ir novērtēti, kā arī izstrādāts pretkorupcijas pasākumu plāns, kas nodrošina iekšējo kontroli korupcijas novēršanai. Iekšējās pretkorupcijas kontroles sistēma ietver pastāvīgu pretkorupcijas pasākumu īstenošanu, korupcijas risku pārskatīšanu, novērtēšanu un to mazinošo pasākumu noteikšanu, kā arī korupcijas riskam pakļauto amatu identificēšanu.

Atbilstoši Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 11. panta pirmajai daļai Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijās noteiktās finanšu un civiltiesiskās sankcijas un ES regulās noteiktās sankcijas ir saistošas un tieši piemērojamas Latvijā. Patentu valde kā kompetentā institūcija veic visas darbības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu starptautisko un nacionālo sankciju izpildi. 2023. gadā Patentu valde pieņēma vienu lēmumu apturēt preču zīmes reģistrāciju, ņemot vērā, ka preču zīmes pieteikumu bija iesniegusi persona, pret kuru noteiktas nacionālas un starptautiskas sankcijas.

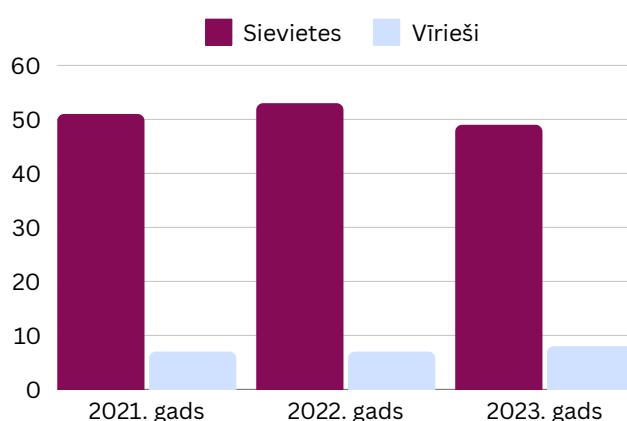

3. Personāls

2023. gadā Patentu valdē bija 64 amata vietas. Darba tiesiskās attiecības pārtrauca septiņi nodarbinātie, bet darbu uzsāka seši jauni darbinieki. Faktiskais nodarbināto skaits gada beigās bija 57.

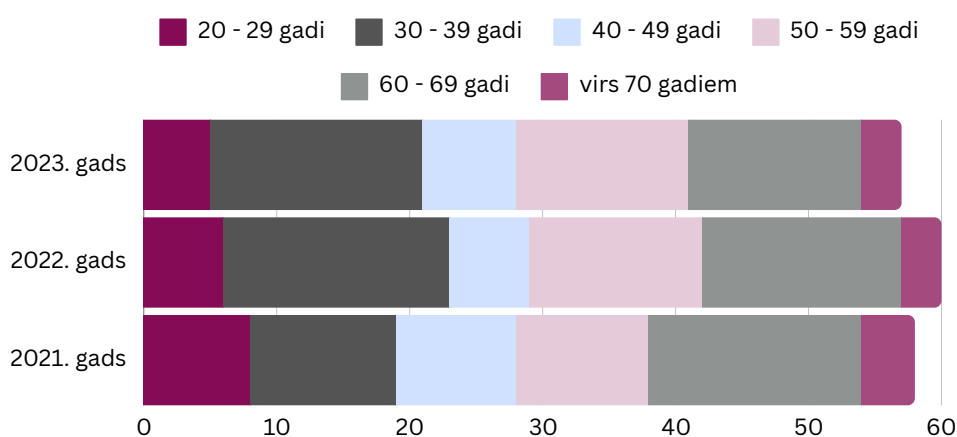
Nodarbināto sadalījums pēc dzimuma 2021. - 2023. gads (gada beigās)

22.attēls

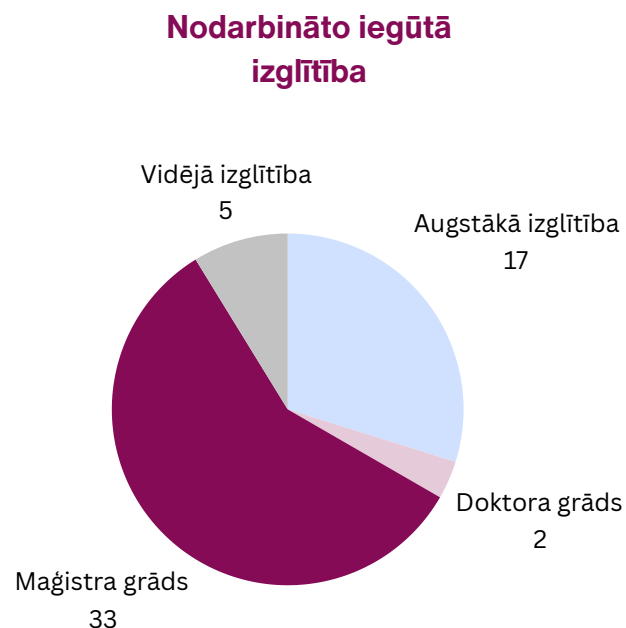
2023. gadā no visiem Patentu valdē nodarbinātajiem 86% bija sievietes un 14% - vīrieši. Pārskata gadā 9% no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 20 līdz 29 gadiem, 28% - no 30 līdz 39 gadiem, 12% - no 40 līdz 49 gadiem, 23% - no 50 līdz 59 gadiem, 23% - no 60 līdz 69 gadiem, bet vismazākais nodarbināto īpatsvars - 5% - bija vecāki par 70 gadiem.

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām 2021. - 2023. gads (gada beigās)

23.attēls

Patentu valdes darbību nodrošina izglītots, profesionāls un kompetents personāls – 52 jeb 91% nodarbināto ir ar augstāko izglītību, maģistra un doktora grādu.

24.attēls

Domājot par darba nepārtrauktību, nākotni un jauno speciālistu piesaisti, 2023. gadā turpinājās darbs pie konkurētspējīgas darba samaksas noteikšanas, lai Patentu valdes nodarbinātajiem tiktu nodrošināts atalgojuma līmenis atbilstoši kvalifikācijai un darba pienākumiem un lai noturētu un piesaistītu profesionālus, kompetentus un izglītotus darbiniekus ar spēju sadarboties un nodrošināt ilgtspējīgu Patentu valdes stratēģisko mērķu īstenošanu un klientu vajadzībām atbilstošu inovāciju un pakalpojumu ieviešanu.

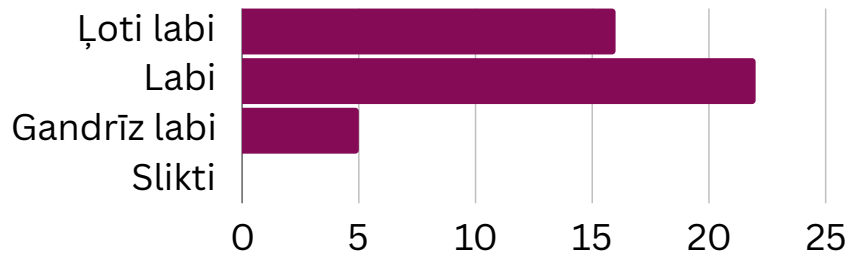
Darba apstākļu uzlabošanas nolūkā turpinājās materiāltehniskā nodrošinājuma uzlabošana - ir nomainīti monobloki un visi darbinieki ir nodrošināti ar mobilajām darbstacijām, ar karšu lasītājiem *smart card*, vebkamerām un citām perifēriju iekārtām, kas uzlabo ikdienas pienākumu veikšanu.

2023. gada sākumā Patentu valdes nodarbinātajiem tika izsūtīta aptaujas anketa, lai noskaidrotu viedokli par iestādē īstenotajām pārmaiņām, darba apstākļiem, savstarpējo komunikāciju un sadarbību. Aptaujā piedalījās 42 nodarbinātie, un lielākā daļa snieguši pozitīvu vērtējumu par darbu Patentu valdē, kā arī vairums to ieteiktu kā labu darbavietu.

Nodarbināto sniegtais darba vērtējums Patentu valdē

25.attēls

2023. gadā par ilggadēju, godprātīgu un radošu darbu, veicinot TM, tieslietu sistēmas un Latvijas tiesību sistēmas attīstību un starptautisko sadarbību tieslietu jomā, apbalvoti pieci Patentu valdes nodarbinātie.

Ar TM I pakāpes Atzinības rakstu un “Zelta spalvu” par nozīmīgu ieguldījumu Tieslietu ministrijas, tieslietu sistēmas un Latvijas tiesību sistēmas attīstībā un starptautiskās sadarbības veicināšanā tieslietu jomā apbalvota Baiba Graube, Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamenta direktore.

Ar TM II pakāpes Atzinības rakstu un “Sudraba spalvu” par būtisku ieguldījumu TM darbā, tieslietu sistēmas un Latvijas tiesību sistēmas attīstībā un priekšzīmīgu, godīgu un radošu amata pienākumu pildīšanu apbalvota Līga Lārmane, Patentu valdes Patentu departamenta direktore.

Ar TM Goda diplomu par priekšzīmīgu, godīgu un radošu darba pienākumu izpildi apbalvota Inta Miķelsone, Patentu valdes kvalitātes un risku vadītāja.

Ar TM Pateicības rakstu par būtisku ieguldījumu rūpnieciskā īpašuma tiesību normu pilnveidošanā apbalvotas Dace Liberte, Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padomes priekšsēdētāja, un Māra Rozenblate, Patentu valdes Patentu departamenta vadošā eksperte Eiropas patentu jautājumos.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Sabiedrības komunikācijas paradumi strauji mainās, tāpēc spēja atrast un pielietot jaunus sadarbības mehānismus un informēšanas instrumentus ir būtisks izaicinājums. Patentu valdes darbinieki mērķtiecīgi strādāja, lai informācija par Patentu valdes pakalpojumiem un aktivitātēm būtu pieejama plašākai sabiedrībai, izmantojot aktuālos komunikācijas kanālus, formātus un veidus.

Patentu valdes viens no ārējās komunikācijas uzdevumiem ir sabiedrības izglītošana un izpratnes veicināšana par rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrācijas nozīmi, autortiesību pārkāpšanas negatīvajām sekām un kādas sekas rada viltotu preču tirdzniecība un piegāde.

Patentu valdes galvenie ārējās komunikācijas mērķi ir:

- vairot Latvijas iedzīvotāju izpratni un zināšanas par intelektuālā īpašuma lomu un nozīmi valsts tautsaimniecībā;
- vairot zinātnieku un izgudrotāju izpratni par nepieciešamību tiesiski aizsargāt izgudrojumus un motivēt to darīt;
- vairot individuālo pieteicēju un MVU izpratni par nepieciešamību tiesiski aizsargāt dizainparaugus un reģistrēt preču zīmes, kā arī motivēt to darīt;
- stiprināt esošo sadarbību un veidot jaunu ar valsts iestādēm, organizācijām, izglītības iestādēm un zinātnes institūcijām un kopīgi īstenot informatīvos un izglītojošus pasākumus mērķa grupām par intelektuālā īpašuma jomu;
- vairot izpratni par viltojumu potenciālo kaitējumu sabiedrības drošībai, veselībai, kā arī videi, valsts ekonomikai un uzņēmējdarbībai;
- kopumā veicināt Patentu valdes atpazīstamību sabiedrībā, izmantojot pieejamos komunikācijas līdzekļus un kanālus.

Komunikācija medijos

Par aktualitātēm rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzībā 2023. gadā Patentu valdes tīmekļvietnē tika publicētas 109 ziņas latviešu valodā (2022. gadā – 81) un 38 ziņas angļu valodā (2022.gadā – 15), savukārt notikumu sadaļā atspoguļota informācija par 77 pasākumiem (2022. gadā par 68). Patentu valdes tīmekļvietnes unikālo apmeklējumu skaits pārskata gadā bija 391 030 (2022. gadā – 254 381).

Sociālie mediji ļauj efektīvi sniegt informāciju un aktuālus jaunumus lielam personu skaitam vienlaicīgi, kā arī nodrošināt tiešu un operatīvu komunikāciju un veidot atgriezenisko saiti. Tāpēc Patentu valde aktīvi izmanto sociālo mediju platformu sniegtās iespējas, lai informētu sekotājus par iestādes aktivitātēm un aktualitātēm intelektuālā īpašuma jomā, kā arī šajā jomā izglītotu sabiedrību.

Komunikācijai Patentu valde uztur un regulāri pilnveido piecus kontus sociālajos tīklos – X (agrāk pazīstams kā Twitter), Facebook, LinkedIn, YouTube un Instagram, kā arī 2023. gada nogalē izveidoja kontu arvien lielāku popularitāti gūstošajā platformā Threads. Šajos kontos regulāri tiek publicēta informācija par jaunākajiem pētījumiem, notikumiem, kā arī citām aktualitātēm, kas attiecas uz rūpnieciskā īpašuma tiesību aizsardzību Latvijā un pasaulē. Saskaņā ar datiem uz 2023. gada 27. decembri pēdējām aktualitātēm X seko 1 763 interesenti, Facebook – 1 431, Youtube – 151, LinkedIn – 367 un Instagram – 289.

Tāpat joprojām viens no informācijas izplatīšanas kanāliem ir tradicionālie mediji - televīzija, radio, laikraksti un tiešsaistes mediji (interneta ziņu portāli). Visvairāk Patentu valdes aktualitātes tiek atspoguļotas tiešsaistes medijos. 2023. gadā tās bija 139 publikācijas, kas ir par 10 vairāk nekā gadu iepriekš, radio raidījumos un ziņās Patentu valde pieminēta 14 sižetos (2022. gadā bija 9 sižeti), bet televīzijas sižetos un raidījumos iestāde pieminēta 13 reizes. Reģionālās preses izdevumos 2023. gadā bijuši 12 raksti, savukārt, ņemot vērā tendences mediju lietošanas paradumos, vismazāk rakstu bijis nacionālajos preses izdevumos: 4 raksti (2022. gadā bija 2 raksti)

Patentu valdes aktualitāšu atspoguļojums medijos

3.tabula

Mediju veids	2022. gads	2023. gads	Medijus interesējošās tēmas
Tiešsaistes mediji	129	139	Pētījumu/aptaujū rezultāti, viltojumu tendences, statistika, skolēnu konkurss
Radio	9	14	
TV	8	13	
Reģionālā prese	7	12	
Nacionālie laikraksti	2	4	

Unikāla un godalgotā – preču zīme woowool

Lēdmanieta Līga Liepiņa pirms trim gadiem nodibināja uzņēmumu SIA Lignex, vēl pēc gada reģistrēja Patentu valdē savu preču zīmi woowool, kas šogad Patentu valdes rīkotajā konkursā Gada preču zīme ieguva 1. vietu kategorijā Gada preču zīme – Latvijai. Šogad pie pircējiem nonāks uzņēmuma radītās preces – unikāli vilnas izstrādājumi: gaisa atsvaidzinātājs automašīnām un aromātizētais kumbarvalds šūnām.

- 100 Labi padomi
- 06.07.2023 00:00
- 27400
- 27
- Patentu valde
- Preču zīme

Patentu valde • Publicēja Viktorija Kasara • 2023. gada 24. Maijs •

Šodien aktuāļajai tēmai, protams, konkurences nav - hokejs ir karalis. Tomēr svarīgi turpināt runāt par viltojumiem un to negatīvo ietekmi. Šodien starp TV24 raidījuma "Preses klubs" viesiem - Patentu valdes direktors Agris Batalauskis.

#PatentuValde #ViltotāRealitāte23 #EsiOriginālsizvēliesOriginālu

ŠODIEN PRESES KLUBĀ

TREŠDIENA, 24. MAIJS, 2023

AGRIS BATALAUSKIS	IVARS AUZIŠS	LĪGA MEŅĢELSONE

TR, 2023. GADA 24. MAIJS
Preses klubs. Tiešraide 24.05.2023
1 persona devās

25.attēls

Klientu aptauja

Kopumā 2023. gada klientu aptauja tika izsūtīta uz 426 Patentu valdes klientu e-pasta adresēm, un aptaujas veidlapu aizpildīja 98 respondenti jeb 23% no visiem 2023. gada klientiem. Apvienojot visu klientu aptauju atbildes, ar Patentu valdes darbu pilnīgi un galvenokārt ir apmierināti 97% respondentu.

Klientu aptaujas anketa tika nosūtīta uz 37 patentpilnvarnieku un intelektuālā īpašuma jomas profesionāļu e-pasta adresēm, un atbildēja 36 respondenti, no kuriem 26 bija profesionālie patentpilnvarnieki. Atbildot uz jautājumu par Patentu valdes darbu, patentu piešķiršanas, preču zīmju un dizainparaugu reģistrācijas procesu, kopumā respondenti atbildēja, ka ir pilnīgi (34%) un galvenokārt (66%) apmierināti, kas ļauj secināt, ka profesionālie patentpilnvarnieki ir 100% apmierināti ar iestādes darbu kopumā.

2024. gadā plānotie pasākumi

Patentu valde darbību turpinās atbilstoši nolikumā noteiktajām funkcijām un uzdevumiem to izpildei plānotā finansējuma apmērā, apstiprinātajai stratēģijai, TM un Patentu valdes darba plāniem.

Lai nodrošinātu normatīvo aktu atbilstību ES normatīvajiem aktiem un starptautiskajiem līgumiem, kā arī novērstu praksē konstatētās neatbilstības, plānots veikt grozījumus Patentu likumā, Preču zīmju likumā, kā arī saistītajos MK noteikumos. Saistībā ar grozījumiem Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likumā un praksē konstatētajām nepilnībām plānoti grozījumi MK 2016. gada 8. marta noteikumos Nr. 146 "Noteikumi par profesionālo patentpilnvarnieku sarakstu, tā uzturēšanas kārtību un profesionālo patentpilnvarnieku kvalifikācijas eksāmena kārtību".

Plānots arī aktīvi darboties pie intelektuālā īpašuma sistēmas attīstības Latvijā, izstrādājot informatīvo ziņojumu "Par turpmāko rīcību Latvijas nacionālo patentu kvalitātes uzlabošanas jomā", kā arī balstoties uz ziņojumu par Eiropas Komisijas Strukturālo reformu atbalsta ģenerāldirektorāta (DG REFORM) Tehniskā atbalsta instrumenta projekta "Efektīvas tirgus uzraudzības un intelektuālā īpašuma sistēmas veidošana Latvijai" ietvaros gūtajiem intelektuālā īpašuma sistēmas Latvijā novērtējuma rezultātiem sagatavot ziņojumu Tieslietu ministrijai.

Patentu valde arī 2024. gada turpinās šādus atbalsta pasākumus:

- pilotprojekts par bezmaksas patentmeklējumu veikšanu un informācijas apkopošana turpmākās darbības izvērtēšanai patentu jomā, lai atbalstītu un motivētu Latvijas patentu pieteicējus patentēt savus izgudrojumus arī starptautiski,
- atbalsta aktivitāte – iespēja atgūt samaksāto maksu par starptautiskajiem (PCT procedūrā) patentu pieteikumiem, kā arī maksu par Eiropas patentu pieteikumu būtības ekspertīzi.
- MVU fonda "Idejas stiprākam uzņēmumam" atbalsta pasākumi, palīdzot MVU apzināt un aizsargāt savas intelektuālā īpašuma tiesības, kā arī atbalstot ES ekonomikas atveseļošanu.

Aktīvi turpināsies darbs pie sabiedrības izglītošanas un izpratnes veicināšanas par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, tostarp Patentu valde turpinās dalību EUIPO aktivitātē "Autentiskuma pilsētu tīkls" ar divām valstspilsētām - Liepāju un Daugavpili, iesaistot pašvaldības rūpnieciskā intelektuālā īpašuma apzināšanā un aizsardzībā.

Nodrošinot tiesībsargājošo iestāžu darbinieku zināšanu pilnveidošanu par intelektuālā īpašuma aizsardzību, Patentu valde sadarbībā ar WIPO, EUIPO un EPI turpinās rīkot ikgadējos starptautiskos tiesnešu un muitnieku, prokuroru un policistu seminārus.

Turpināsies darbs pie horizontālo IT un e-pakalpojumu uzlabošanas un 2023. gadā organizētā Patentu administrēšanas informācijas sistēmas un Preču zīmju un dizainparaugu informācijas sistēmas uzturēšanas un attīstības iepirkuma darbu īstenošanas.

Patentu valde
Raiņa bulvāris 15, Rīga, LV-1050
67 099 600
pasts@lrpv.gov.lv
lrpv.gov.lv